

Un rapsoda elèctric anomenat Lou

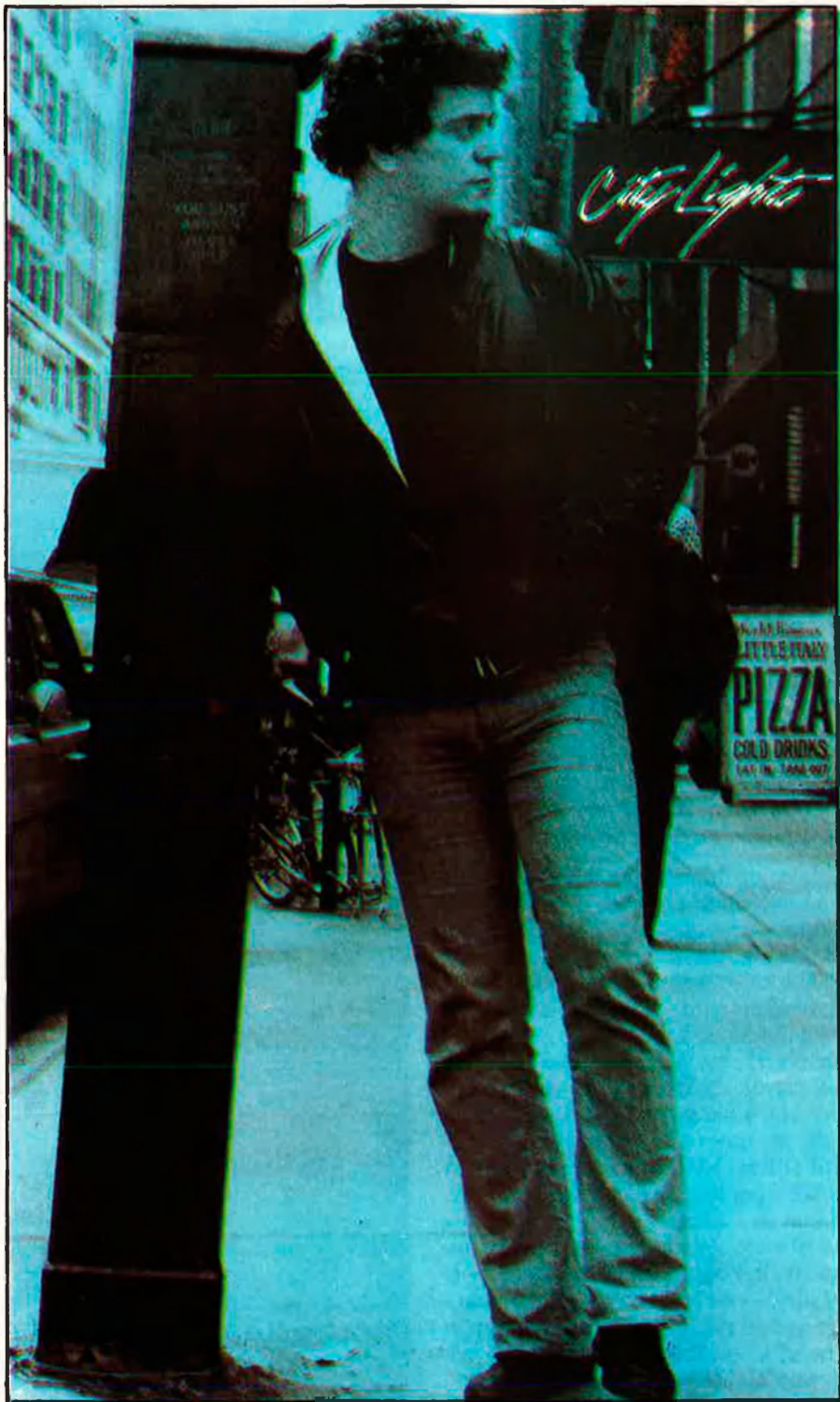
Necessites un carregament de fe per a seguir endavant», diu Lou Reed en una de les seues últimes cançons. Probablement la fe, sobretot en ell mateix, ha contribuït poderosament a la seua permanència al llarg de vint anys en el món del *rock'n roll*, amb una dignitat i un nervi que el seu «passejar per la part fosca» de l'existència urbana no feia previsible. Quasi cinc anys després de la seua última actuació a l'estat espanyol, torna com a narrador elèctric de contes novaiorquesos.

No tots els dies és possible veure de prop una llegenda viva del *rock*, i Lou Reed ho és al mateix nivell que puga ser-ho Jerry Lee Lewis o Bruce Springsteen, encara que les vides d'aquests personatges tinguen molt poques coses en comú. Encara és més difícil trobar-se una llegenda viva —a ell, l'espanta, de tota manera, ser considerat un mite als seus quaranta-set anys— en un moment de creativitat artística com el que Lou Reed ha mostrat en *New York*, un dels millors elapès de la seua carrera en solitari, a l'altura de *Transformer* (1972) o *Coney Island Baby* (1976).

La seua pròxima actuació el 26 de juny a Barcelona ens donarà la mesura exacta del seu moment actual, però és improbable que hi haja sorpreses: fa ja alguns anys que Lou Reed funciona amb una professionalitat impecable i un respecte al seu públic digne d'encomi, alhora que dóna mostres d'una intensitat elèctrica i emocional que fan de la seua maduresa un estat gens avorrit ni turinari.

Al llarg del temps

Han passat més de quatre anys des que aquest home, que es considera afortunat amb «les meues cançons, la meua motocicleta i la meua dona» i que actualment resideix en una casa de camp, va actuar per última vegada a Barcelona. Per als seus seguidors, fins i tot per als que l'havien vist en directe sis o set vegades, va ser un concert excepcional, magnètic, en el qual una meticulosa cura de tots els aspectes tècnics (so, llums, accés del públic, etc.) va

Lou Reed fa temps que ha deixat de ser considerat un catàleg d'excessos.

permetre que Lou Reed i el seu grup s'expressaren amb sobrietat i lluïment. Allí poguérem escoltar una de les millors versions de *Walk on the Wild Side* que mai s'han fet. Allí, els fans més joves (Lou Reed abasta ja tres generacions de la història del rock) comprovaren que el monstre novaiorquès no és cap invent dels mitòmans sinó un músic de carn i os que pot arribar a enlluernar. Va ser realment bo.

Posteriorment a aquesta gira i fins a *New York*, Lou Reed només havia donat a llum un disc, *Mistrial*, un treball on la seua guitarra resplendeix i on mostra la seua admiració pels vocalistes de color més de carrer. *Mistrial* oferia més d'una perla autobiogràfica, com la que inclou la cançó que dona títol a l'elapè: «Als trenta la meua actitud era negativa/ si diguera el contrari mentiria/ però hi ha una saviesa que s'adquireix al carrer/ que una educació universitària no pot comprar».

El mateix any teniem notícies un tant contradictòries del que en altre temps era considerat *Príncep de les Tenebres* del rock. Un anunci de televisió el mostrava promovent, amb la seua inconfusible jupa de cuir i amb les omnipresents ulleres de sol, un nou model de la firma japonesa Honda. Al mateix temps, era un dels intèrprets participants en la gira que Amnistia Internacional va muntar pels EUA amb el

nom de Conspiració de l'Esperança. Qui, com va dir Lester Bangs, «va donar dignitat, poesia i rock'n roll al cavall, el speed, l'homosexualitat, el sado-masochisme, l'assassinat, la misogínia, la passivitat malaltissa i el suïcidi», s'havia embarcat en un rosari de concerts benèfics i més d'un no se'n podia avenir. Perquè no deixava de ser sorprenent veure'l compartir l'escenari amb Peter, Paul and Mary o Joan Baez. Per a Lou Reed era d'allò més normal i coherent: «Sóc membre d'Amnistia. Quan em va arribar la notícia que es preparava una gira per a recaptar diners i difondre la seua tasca, em vaig oferir sense pensar-m'ho dues vegades».

Poeta urbà

La maduresa porta necessàriament a adoptar d'altres actituds davant la vida, i Lou Reed ja feia temps que fugia de ser considerat com un catàleg d'excessos. L'autor d'«Heroin» no bevia, practicava el *tai-chi* i intentava desesperadament deixar de fumar. I demostrava (ho va demostrar en el concert d'Amnistia Internacional) que pot continuar fent música vibrant i crua.

Per a això no cal tampoc renunciar als orígens. Recentment, amb un altre dels components de la Velvet Underground, John Cale, va oferir una sèrie

d'actuacions en un local novaiorquès en homenatge al desaparegut Andy Warhol, que els va impulsar en els primers temps com a grup. També per a la gravació de *New York* va cridar la llegendària bateria de la Velvet, «Moe» Tucker, feliç mare de família des de fa dos anys, que intervé com a percussionista en dos temes de l'elapè. La veritat és que Lou Reed continua interpretant en directe peces cèlebres de la Velvet com «White light, while heat», amb la mateixa fúria i densitat, encara que, això sí, amb una major netedat i mestria. Les millors interpretacions d'unes cançons centenars de voltes versionades continuen sent les seues.

I és que el seu esperit de poeta del rock urbà per excel·lència continua estant present en els seus últims treballs. Ara no trepitja tant d'asfalt, però llig els periòdics, veu la televisió i s'interessa per allò que l'envolta. Per a ell Nova York continua sent una habitació familiar que simbolitza el que passa en la resta de l'imperi després de l'era Reagan, perquè «com tots sabem, el que passa en totes les grans ciutats, acaba per estendre's».

Per això, el seu últim disc és ple d'estampes que reflecteixen la vida actual de l'East Village o el Lower East Side, barris en decadència amb apartaments petits i barats on conviuen rodamons, intel·lectuals i artistes amb escàs poder adquisitiu i famílies *chicanes* de vida precària que passen per «bulevards bruts». Hi apareixen persones dels carrers novaiorquesos que alguna vegada han estat tràgica notícia als diaris, i també personatges més o menys públics, cèlebres a través dels mitjans de comunicació, com el reaccionari *showman* Morton Downey, l'especulador alcalde Ed Koch o Rudy Giuliani, un assenyat advocat de districte. Retrats sarcàstics de Jesse Jackson i Kurt Waldheim tenen també cabuda en els textos de Lou Reed, on una «tenda de deu cèntims» (dime store) dona peu a un entranyable homenatge a Andy Warhol.

«La diferència d'aquest àlbum amb els meus treballs anteriors —explica l'autor— és que aquestes cançons les he escrites i reescrites vint voltes». Un poc excésiu per a qui mai ha estat amant de les coses massa elaborades, però que cada vegada es pren més seriosament el seu ofici. Algú per a qui la música «ja no és rock'n roll en el sentit d'entreteniment. El que no és, ni de bon tros, és música pop. La meua música és pur Lou Reed». □